

ด่วนที่สุด
ที่ ผผ ๐๗/๓๐๔๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 5๖๖3
วันที่ 9 ก.ค. 2552 16.09

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
๑๑๙๓ อาคารเอ็กซิม ชั้น ๒๐ ถนนพหลโยธิน
สามเสนใน พญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธาน
ศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการ
แผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และ
ประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่ ผผ ๐๗/๑๓๐๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่าง
พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธาน
กรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจ
เงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยเห็นว่า การปรับอัตราค่าตอบแทนผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตาม
รัฐธรรมนูญในครั้งนี้เป็นการปรับเพื่อให้สอดคล้องกับการปรับอัตราค่าตอบแทนภาครัฐที่ได้มีการปรับไปแล้ว
จึงขอให้เร่งรัดการพิจารณาและเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปเพื่อรัฐสภาพิจารณาโดยด่วน และได้
รับทราบเป็นการภายในว่า คณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติได้พิจารณาเสนอความเห็นเพื่อ
ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยกำหนดให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับค่าตอบแทน
ในอัตราเดียวกับอัตราค่าตอบแทนของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน
ได้รับค่าตอบแทนในอัตราเดียวกับกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินขอชี้แจงกรณีดังกล่าว
ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๖ บัญญัติให้ผู้ตรวจการ
แผ่นดิน (ของรัฐสภา) มีจำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา และ
มาตรา ๑๙๗ และมาตรา ๑๙๘ ของรัฐธรรมนูญ หรือมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ของ
รัฐสภา) มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียน ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่
ดังกล่าว มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

/พ.ศ. ๒๕๕๒

พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติให้ในกรณีที่มีผู้ตรวจการแผ่นดิน (ของรัฐสภา) หลายคน การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน (ของรัฐสภา) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ของรัฐสภา) ร่วมกันพิจารณาแบ่งงานตามสายงาน เพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ของรัฐสภา) แต่ละคนปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระและรับผิดชอบตามขอบเขตงานที่ได้รับมอบหมาย เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ของรัฐสภา) ต้องปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน องค์การผู้ตรวจการแผ่นดิน (ของรัฐสภา) จึงมีใช้องค์กรที่มีลักษณะการปฏิบัติงานในรูปของคณะกรรมการเหมือนกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่น ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๒ บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีจำนวนสามคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา และให้ผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งแม้ว่ารัฐธรรมนูญจะบัญญัติให้มีประธานผู้ตรวจการแผ่นดินก็ตาม แต่องค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินยังคงมีรูปแบบขององค์กรเช่นเดิม แต่ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้บัญญัติให้เพิ่มอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจการแผ่นดินไว้หลายประการ โดยสรุปดังนี้

๑.๑ ผู้ตรวจการแผ่นดิน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้เพิ่มอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑.๑.๑ การตรวจสอบการละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรในกระบวนการยุติธรรม (มาตรา ๒๔๔ (๑) (ค))

๑.๑.๒ การดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (มาตรา ๒๔๔ (๒))

๑.๑.๓ การติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ รวมตลอดถึงข้อพิจารณาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในกรณีที่เห็นว่าจำเป็น (มาตรา ๒๔๔ (๓))

๑.๑.๔ ในการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียน รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถพิจารณาเรื่องร้องเรียนโดยไม่มีการร้องเรียนได้ในกรณีเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อความเสียหายของประชาชนโดยส่วนรวมหรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ (มาตรา ๒๔๔ วรรคสอง)

๑.๒ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน นอกจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้เพิ่มอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๑.๑ แล้ว รัฐธรรมนูญยังได้เพิ่มอำนาจหน้าที่ของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินในกรณีอื่น เช่น เป็นกรรมการสรรหาวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๑๓ ของรัฐธรรมนูญ หรือกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๐๖ ของรัฐธรรมนูญ เป็นต้น

๒. พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและ

กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้บัญญัติให้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ของรัฐสภา) กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานการตรวจเงินแผ่นดิน มีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราเดียวกัน กล่าวคือ อัตราเงินเดือน ๖๒,๐๐๐ บาท และอัตราเงินประจำตำแหน่ง ๔๒,๕๐๐ บาท หรืออัตราเดียวกับประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเทียบเคียงกับอัตราเงินเดือนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และเป็นอัตราที่สูงกว่าอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งเทียบเคียงกับอัตราเงินเดือนของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

๓. ต่อมาได้มีการปรับอัตราเงินเดือนภาครัฐเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ รวม ๓ ครั้ง ประกอบด้วย

๓.๑ การปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นร้อยละสาม ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗

๓.๒ การปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นร้อยละห้า ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ และ

๓.๓ การปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นร้อยละสี่ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐

ในการนี้ ผู้ดำรงตำแหน่งในศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญจึงได้มีการเสนอขอปรับอัตราเงินเดือนเพื่อให้สอดคล้องกับการปรับอัตราเงินเดือนภาครัฐดังกล่าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗) อนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) ให้ปรับเพิ่มอัตราค่าตอบแทนผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละสาม ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗ เป็นต้นไป โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าไปพิจารณายกร่างหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้ดำเนินการต่อไปได้ แต่ถึงปัจจุบันนี้ผู้ดำรงตำแหน่งในศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญยังไม่ได้รับการปรับอัตราเงินเดือนให้สอดคล้องกับการปรับอัตราเงินเดือนภาครัฐแต่อย่างใด

๔. กรณีคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติเห็นว่า ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับค่าตอบแทนในอัตราเดียวกับประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับค่าตอบแทนในอัตราเดียวกับกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินมีความเห็นไม่สอดคล้องด้วยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้น ตามข้อ ๑.๑ และประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่ในด้านอื่นเพิ่มขึ้น ตามข้อ ๑.๒ ในขณะที่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอื่นนอกจากจะไม่มีการเพิ่มอำนาจหน้าที่แล้วบางองค์กรยังมีการปรับลดบทบาทและอำนาจหน้าที่ลง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยได้รับมอบหมายจากผู้ตรวจการแผ่นดินจึงเห็นว่า

๔.๑ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ควรได้รับค่าตอบแทนในอัตราเดียวกันกับองค์กรอิสระอื่นตามที่กำหนดไว้ตามหลักการเดิมเมื่อคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติเสนอให้กำหนดอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินสูงขึ้นจากเดิม

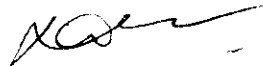
/เพื่อให้...

เพื่อให้สอดคล้องกับองค์การอิสระอื่น ก็ไม่ควรปรับลดอัตราค่าตอบแทนของผู้ตรวจการแผ่นดินลงตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ

๔.๒ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน นอกจากมีการเพิ่มอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนดังกล่าวแล้ว รัฐธรรมนูญยังได้เพิ่มอำนาจหน้าที่อื่นอันเป็นหน้าที่เฉพาะตำแหน่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน จึงเห็นควรเพิ่มอัตราค่าตอบแทนของประธานผู้ตรวจการแผ่นดินให้สอดคล้องและเหมาะสมกับภาระหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น โดยให้ได้รับค่าตอบแทนในอัตราเดียวกับประธานกรรมการเลือกตั้ง และประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ต่อไป และหากมีข้อสงสัยประการใดขอได้โปรดให้ออกาสผู้ตรวจการแผ่นดินและสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเข้าชี้แจงต่อคณะรัฐมนตรีด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช)
เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๙๙ ๓๕๒๐

โทรสาร ๐ ๒๒๙๙ ๐๔๘๖

www.ombudsman.go.th